Subject Code :

S-2114

Subject :

Functional Marathi (F.L.) (CWSN)

HOLLOW CRAFT STICKER

SEAT NO. BAR CODE

Centre : ....

Seat No. (in fig.).....................................

(in words)...

....

Candidate's Signature :............................

Supervisor's Signature with date :..............

Subject Code	**S-2114**
Subject	**Functional Marathi (F.L.) (CWSN)**
Date	**2025-03-01**

FOR OFFICE USE

Subject Code	
Subject	
Date	
Main Answer Book = 1	
Specific remarks of centre conductor regarding malpractices (in Red Ink)	

	Examiner	**Moderator**	**Chief Moderator**
Total in Figures	☐☐=☐	☐☐=☐	☐☐=☐
Total in Words			
Signature			
Apptt.No. :			

- Mobile Phones and other electronic gadgets are stricity prohibited inside the examination hall.
- Use of non-programmable calculator is allowed ONLY in some subjects.
- Writing in any form on the Hollow craft sticker and Bar code sticker is strictly prohibited.
- Only blue ink/ball pen is to be used for writing the answers. Black lead pencil may be used for drawing figures, diagrams and graphs. Use of any other colour pencil/pen is strictly prohibited.
- Disclosing of identify on the answer book (except in the space provided) in any form is strictly prohibited.
- Candidate should check that the printed seat number is correct and verify that the answer book has all pages serially numbered before filling all other details.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

The Candidate shall

1. Produce the admission card on demand to competent authorities during the examination.
2. Enter the seat number and other particulars in the space provided on every main answer book and supplement.
3. Verify that the Block Supervisor has signed in the appropriate space on the main answer book and also the supplements.
4. Not be allowed to leave the examination hall during the first ONE HOUR and also the last TEN minutes of the examination.
5. Not damage/scribble the seat no./ barcode sticker.
6. Not indulge in any malpractice like.
   - Carrying written material into the examination hall.
   - Communicating in any manner with other candidates in the examination hall.
   - Passing slips of paper, answer book or supplements to other candidates.
   - Impersonating another candidates.
   - Attaching currency notes to the answer books.
   - Copying from another candidate or vice versa.
   - Leaving the examination hall without submitting answer book to the supervisor.
   - Using of coloured thread to tie answer books.
7. Abide by the rules of dicipline.
8. Stop writing on the answer book after the ringing of the final bell.
9. Stick the hollow craft sticker on the main answer book as well as on the supplement after the final bell.
10. Not leave the seat till all answer books are collected and counted by the supervisor.

NOTE :

Candidate shall be liable for penalty imposed by the board for the violation of any or all of the above clauses.

Pg No.	Examiner	Moderator	Chief Moderator
03			
04 & 05			
06 & 07			
08 & 09			
10 & 11			
12 & 13			
14 & 15			
16 & 17			
18 & 19			
20 & 21			
22 & 23			
24			
TOTAL			
Total in words			
Apptt. No.			
Sign			
Verification			

Marks Pg. 3	E	M	CM

Time : 3 Hours

FUNCTIONAL MARATHI (F.L.)

Subject Code **(CWSN)**

S	2	1	1	4

Total No. of Questions : 77 **(Printed Pages : 24)** **Maximum Marks : 80**

सूचना : (*i*) **सर्व** प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

(*ii*) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

खालीलपैकी अचूक पर्याय निवडून पुढील विधाने पूर्ण करून लिहा : 4

1. इंद्र राजा प्रल्हादाकडे गेला असता त्याला कळाले की ....

- राजा प्रल्हाद प्रजादक्ष आहे.
- राजा प्रल्हाद कोणाचाही द्रोह करत नाही.
- राजा प्रल्हाद त्रैलोक्याचा धनी आहे.
- जगात शील सर्वश्रेष्ठ आहे.

उत्तर : ....

2. मथुरा गोकुळास आठवण राहण्यासाठी ....

- उपरणे बांधायला सांगते.
- उपरण्यास खूणगाठ बांधायला सांगते.
- उपरण्याची खूणगाठ सोडायला सांगते.
- उपरणे आणायला सांगते.

उत्तर : ....

3. रस्त्याला लागूनच नदीकाठी ....

- मामलेश्वराचे मंदिर होतं.
- सरस्वतीचे मंदिर होतं.
- गौरीशंकराचे मंदिर होतं.
- महादेवाचे मंदिर होतं.

उत्तर : ....

4. गोपू आणि त्याची आई शेताच्या ....

- बांधावरून चालली होती.
- रस्त्यावरून चालली होती.
- पुलावरून चालली होती.
- नदीवरून चालली होती.

उत्तर : ....

पुढीलपैकी कोणत्याही **सात** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **एका** वाक्यात लिहा : 7

5. इंद्राने बृहस्पतीस कोणता प्रश्न केला ?

उत्तर : ....

....

6. कोणती रानबदके पोखरीत घरटी करून त्यात अंडी घालतात ?

उत्तर : ....

....

7. गोकूळ वाण्याच्या दुकानात काय आणावयास गेला होता ?

उत्तर : ....

....

8. गाडेकाराचे घर कोठे होते ?

उत्तर : ....

....

9. छोट्या काश्मिरी मुलीने लेखिकेला भेटीदाखल काय दिले ?

उत्तर : ....

....

10. मेजर रॉयच्या मते सैन्यात नसणारे लोक अधिक भाग्यवान का ?

उत्तर : ....

....

11. पोपटांकडे पाहून गोपू देवाकडे कोणती तक्रार करतो ?

उत्तर : ....

....

12. राजांनी येसाजीला कोणती आज्ञा केली ?

उत्तर : ....

....

13. आदित्यरावांच्या सहकाऱ्यांची नावे काय होती ?

उत्तर : ....

....

14. लेखक पं. महादेवशास्त्री जोशी यांच्या जीवींचे धागे कोठे गुंतले होते ?

उत्तर : ....

....

खाली 'अ' गटात पाठांची नावे दिली आहेत व 'ब' गटात त्यांच्या लेखकांची नावे दिली आहेत. त्यांच्या योग्य जोड्या जुळवा व 'क' गटात लिहा : 4

	'अ' गट		**'ब' गट**	**'क' गट**
15.	जंगलाचं देणं	•	ह.ना. नार्वेकर	....
16.	महावीरचक्रधारी मेजर भास्कर रॉय	•	मारुती चितमपल्ली	....
17.	शिवाजी राजे शोभले	•	ग. प्र. प्रधान	....
18.	गाडेकार	•	रणजीत देसाई	....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **दोन** ते **तीन** वाक्यांत लिहा : 4

19. कुशाबाच्या लहानपणी शाळेत कोणता प्रसंग घडला ?

उत्तर : ....

....

....

20. गोपूने आणलेले भात आईने का घेतले नाही ?

उत्तर : ....

....

....

21. सदूभाऊंनी लेखकाला कसा दिलासा दिला ?

उत्तर : ....

....

....

खालीलपैकी अचूक पर्याय निवडून पुढील कवितेच्या ओळी पूर्ण करून लिहा : 2

22. हिरवे हिरवेगार शेत हे ....

- सुंदर डाळीचे
- सुंदर साळीचे
- सुंदर भाताचे
- सुंदर मक्याचे

उत्तर : ....

23. माय वेडी हतबल ....

- विझलेल्या आगीत
- तापलेल्या डांबरात
- विझलेल्या डांबरात
- तापलेल्या पाण्यात

उत्तर : ....

खाली दिलेल्या 'अ' गटातील काव्यांशांच्या 'ब' गटातील काव्यांशांशी योग्य जोड्या जुळवा व 'क' गटात लिहा : 2

	'अ' गट	'ब' गट	'क' गट
24.	मन गुरु आणि शिष्य	• माय उदास उदास	....
25.	वाढवोनि राष्ट्रकार्य	• वाढवाच वृत्ति आर्य	....
		• करी आपुलेचि दास्य	....
		• चंदन झाला जाण	....

खालील कवितांच्या ओळीतील मोकळ्या जागी पर्यायी शब्दांपैकी योग्य शब्द निवडून लिहा : 4

26. पोलादी टाचा या .... रोवून.

- मातीत
- रस्त्यात
- छातीत
- शेतात

उत्तर : ....

27. निमाकी .... रिकामाची जो तो

- रिकाम्या
- कामी
- हरकाम्या
- गडी

उत्तर : ....

28. किटकी ध्याता .... झाला तोचि वर्ण

- पक्षी
- भृंगी
- संत
- दीप

उत्तर : ....

29. शीळ अन् कर्कश .... फुंकून

- मस्तीत
- मजेत
- धुंदीत
- गर्वात

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **सहा** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **एका** वाक्यात लिहा : 6

30. आगगाडी खाली कशी पडली ?

उत्तर : ....

....

31. सोन्याचा गोळा असे कवीने कोणास म्हटले आहे ?

उत्तर : ....

....

32. तुकारामांनी कोणा कोणास ऐकण्याची विनंती केली आहे ?

उत्तर : ....

....

33. आपण पाठांतर केव्हा करावे असे समर्थ रामदास सांगतात ?

उत्तर : ....

....

34. कीर्तनाच्या रंगी नाचून नामदेव कोणता दीप लावू इच्छितात ?

उत्तर : ....

....

35. एका ध्येयाने प्रेरीत होण्यासाठी कवी काय करण्यास सांगतो ?

उत्तर : ....

....

36. रस्ता कोसळल्यामुळे काय घडले ?

उत्तर : ....

....

37. पंथ, जात, धर्म यांचे भेदाभेद ज्यांना ठाऊक नाहीत अशी माणसे काय जाणतात ?

उत्तर : ....

....

काळ ओळखून लिहा : 1

38. प्रल्हाद चिंतामग्न झाला होता.

उत्तर : ....

....

क्रियापद ओळखून लिहा : 1

39. बस अड्ड्यावर थांबली.

उत्तर : ....

नाम ओळखून लिहा : 1

40. ती बदाम विकत होती.

उत्तर : ....

सर्वनाम ओळखून लिहा : 1

41. माझे विचार भरकटत राहिले.

उत्तर : ....

विशेषण ओळखून लिहा : 1

42. खाली बारीक दगड होते.

उत्तर : ....

पुढील वाक्यातील अधोरेखित अव्ययांच्या जाती ओळखून लिहा. 4

43. व्वा! अशीच प्रगती कर.

उत्तर : ....

44. राम व श्याम मित्र होते.

उत्तर : ....

45. गोपू रस्त्यावरून आला.

उत्तर : ....

46. पाऊस धो-धो कोसळत होता.

उत्तर : ....

पुढील उदाहरणाप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांपासून विशेषणे लिहा : 2

उदाहरण : ज्ञान-ज्ञानी

47. त्याग

उत्तर : ....

48. लोभ

उत्तर : ....

49. द्रोह

उत्तर : ....

पुढील उदाहरणाप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांपासून भाववाचक नामे लिहा : 2

उदाहरण : उष्ण–उष्णता

50. सम

उत्तर : ....

51. मानव

उत्तर : ....

52. शूद्र

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांचे लिंग बदलून लिहा : 2

53. चिमणा

उत्तर : ....

54. मुलगा

उत्तर : ....

55. नवरा

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांची अनेकवचनी रूपे लिहा : 2

56. वही

उत्तर : ....

57. गाडी

उत्तर : ....

58. नदी

उत्तर : ....

पुढील 'अ' गटातील शब्दांच्या 'ब' गटातील विरुद्धार्थी शब्दांशी योग्य जोड्या लावा व 'क' गटात लिहा : 2

	'अ' गट	**'ब' गट**	**'क' गट**
59.	सत्य	• अन्याय	....
60.	न्याय	• बेसावध	....
		• शत्रू	....
		• असत्य	....

पुढील 'अ' गटातील शब्दांच्या 'ब' गटातील समानार्थी शब्दांशी योग्य जोड्या लावा व 'क' गटात लिहा : 2

	'अ' गट	**'ब' गट**	**'क' गट**
61.	सवड	• पाहुणा	....
62.	अतिथी	• उदक	....
		• वेळ	....
		• भूमी	....

खाली दिलेल्या शब्दांचे नामांच्या विविध प्रकारात वर्गीकरण करून खालील तक्त्यात लिहा : 4

63. • बालपण • नीता • फळ • पणजी

सामान्य नाम	विशेष नाम	भाववाचक नाम

खाली दिलेल्या वाक्प्रचारांच्या अर्थाचा योग्य पर्याय निवडून लिहा : 2

64. देहभान हरपणे ....

- स्वत:ला पूर्णपणे विसरणे
- दुसऱ्यांना पूर्णपणे विसरणे
- आनंदित होणे
- मजा करणे

उत्तर : ....

65. हिंपुटी होणे ....

- उदास होणे
- निराश होणे
- शांत होणे
- रडवेला होणे

उत्तर : ....

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 5

'19 डिसेंबर 1961 ! त्या दिवशी गोव्याचं अंधकार युग समाप्त होऊन त्या जागी स्वातंत्र्याचा सूर्य उगवला होता. गोव्यातल्या आम जनतेच्या कपाळीची साडेचारशे वर्षांची गुलामगिरी त्यादिवशी कायमची समाप्त झाली होती. तिला माणूसपण मिळालं होतं. गेल्या कित्येक पिढ्यांत गोव्याच्या भूमीवर एवढा आनंद परमळला नव्हता. कित्येक बंडात बलिदान करणाऱ्या सत्तरीतल्या राण्यांच्या आत्म्याला त्यादिवशी सद्गती मिळाली होती.'

हे सगळं मी अन् सुधाबाई वृत्तपत्रांतून वाचीत होतो. आल्यागेल्यांच्या मुखानेही ऐकत होतो. त्या दिवसांत गोव्यातून येणारा प्रत्येक माणूस आम्हाला जीवींचा सोयरा झाला होता.

66. गोव्याचे अंधकार युग कधी समाप्त झाले ?

उत्तर : ....

67. गोव्यातील आम जनतेची किती वर्षांची गुलामगिरी समाप्त झाली होती ?

उत्तर : ....

68. गोव्याच्या स्वातंत्र्यामुळे कोणाला सद्गती मिळाली होती ?

उत्तर : ....

69. त्या दिवसात गोव्यातून येणारा प्रत्येक माणूस लेखकासाठी कोण झाला होता ?

उत्तर : ....

70. गेल्या कित्येक पिढ्यात गोव्याच्या भूमीवर कोणती गोष्ट परमळती नव्हती ?

उत्तर : ....

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 5

27 फेब्रुवारी हा दिवस मराठी राजभाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो. या दिवशी साहित्यातील सर्वोच्च पुरस्कार 'ज्ञानपीठ पुरस्कार' मिळविणारे जेष्ठ कवी श्री. विष्णू वामन शिरवाडकर उर्फ कवी कुसुमाग्रज यांचा जन्म झाला होता. मराठी ही अतिशय सुंदर भाषा आहे. ही भाषा मुख्यतः महाराष्ट्र व गोव्याच्या काही भागात बोलली जाते. जगभरात बोलल्या जाणाऱ्या लोकांच्या संख्येनुसार मराठी ही दहाव्या क्रमांकाची भाषा आहे. भारतात बोलल्या जाणाऱ्या एकूण भाषांपैकी मराठी तिसऱ्या क्रमांकाची भाषा आहे. ही जगातील प्राचीन भाषांपैकी एक भाषा आहे. संत ज्ञानेश्वरांनी तेराव्या शतकात आपल्या साहित्यातून मराठी भाषेचा महिमा गायला आहे.

71. मराठी राजभाषा दिन कधी साजरा केला जातो ?

उत्तर : ....

72. कवी कुसुमाग्रज यांना कोणता पुरस्कार मिळाला होता ?

उत्तर : ....

73. मराठी भाषा मुख्यतः कुठे बोलली जाते ?

उत्तर : ....

74. जगभरात बोलल्या जाणाऱ्या लोकांच्या संख्येनुसार मराठी भाषा कितव्या क्रमांकाची भाषा आहे ?

उत्तर : ....

75. तेराव्या शतकात कोणी आपल्या साहित्यातून मराठी भाषेचा महिमा गायला आहे ?

उत्तर : ....

76. खालील मुद्द्यांच्या आधारे पत्र लिहा : 5

तुम्ही रमेश देसाई आहात. तुमचा पत्ता वेळूस, वाळपई–गोवा असा आहे. तुम्ही तुमच्या लहान भावाला आपल्या आजूबाजूचा परिसर कसा स्वच्छ ठेवावा याविषयी माहिती देणारे पत्र लिहा :

पत्र लिहिताना खालील मुद्यांचा आधार घ्यावा :

- स्वच्छतेचे महत्व
- परिसराची स्वच्छता कशी करावी ?
- अस्वच्छतेमुळे होणारे आजार
- स्वच्छतेमुळे होणारे फायदे

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

77. अपूर्ण संवाद पूर्ण करून लिहा : 5

आई : अरे बाळा, तुझी परीक्षा जवळ आली आहे ना ?

मुलगा : हो आई, पुढच्या आठवड्यात ....

आई : किती तारखेपासून ....

मुलगा : 10 तारखेला आमचा ....

आई : खूप कमी दिवस ....

मुलगा : हो आई, माझा अभ्यास ....

आई : व्वा! छान! आता सर्व विषयांची उजळणी करून घे.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Marks Pg. 24	E	M	CM